

Mapa jakości powietrza

Zdrowe Mazowsze to nasz wspólny cel. Zobacz, co możesz zrobić, by ratować naszą małą ojczyznę.

Indeks jakości powietrza

PM10 µg/m3	PM2,5 µg/m3
0-20	0-13
21-50	14-35
51-80	36-55
80-110	56-75
111-150	75-110
>150	>110

Broszura, którą trzymasz w dłoni, trafiła do Ciebie nieprzypadkowo. Jesteś mieszkańcem domu jednorodzinnego na Mazowszu.

6000 osób
tylu mieszkańców Mazowsza co roku umiera z powodu złej jakości powietrza

0,5 litra
tyle powietrza z każdym oddechem człowiek wciąga do płuc

2 lata
tyle skraca życie oddychanie zanieczyszczonym powietrzem, w którym stężenie pyłu PM 2,5 jest przekroczone
(wg badań naukowców z Energy Policy Institute na Uniwersytecie w Chicago)

Smog jest podstępny – działa niezauważalnie w ludzkim ciele, prowadząc do śmiertelnych efektów, atakując serce, płuca i inne organy.

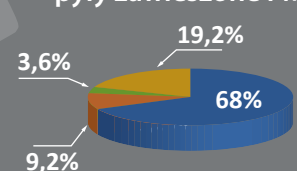
CO ZANIECZYSZCZA POWIETRZE NA MAZOWSZU?

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu odpowiedzialnymi za przekroczenia norm są:

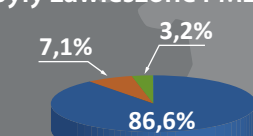
- spalanie paliw w gospodarstwach domowych (złej jakości paliwa i nieekologiczne stare piece, tzw. kopciuchy),
- spalanie śmieci,
- intensywny ruch samochodowy.

Źródła zanieczyszczeń w województwie mazowieckim i ich podział (na podstawie: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim – raport wojewódzki za 2023 rok)

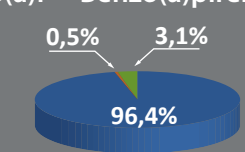
pyły zawieszone PM10

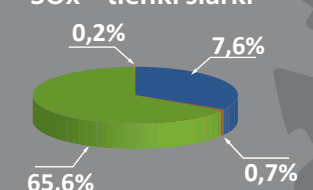
pyły zawieszone PM2,5

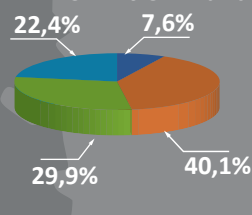
B(a)P – Benzo(a)piren

SOx – tlenki siarki

NOx – tlenki azotu

- Gospodarka komunalno-bytowa
- Transport drogowy
- Emisja punktowa
- Hatdy i wyrobiska
- Inne źródła

Powietrze, którym oddychamy, jest zanieczyszczone. Zawiera substancje, które zagrażają naszemu życiu i zdrowiu. Atakują układ krwionośny i oddechowy, zwiększają ryzyko zachorowania na nowotwory płuc, gardła czy krtani, prowadzą do wielu innych chorób, a w następstwie do przedwczesnych zgonów. Narażają dzieci na silne alergie i konieczność przyjmowania leków od najmłodszych lat. Pogłębiają złe samopoczucie osób starszych.

SMOG ZABIJA. SMOG OBNIŻA JAKOŚĆ ŻYCIA.

Powoduje konieczność zmiany naszych codziennych nawyków. Zamyka nas w domach, gdy na dworze świeci piękne słońce. Prognozą pogody coraz częściej towarzyszą ostrzeżenia – nie tylko związane z niebezpiecznymi zjawiskami atmosferycznymi, ale również z jakością powietrza. Indeksy jakości powietrza są alarmujące. Szczególnie niebezpieczne są najdrobniejsze frakcje pyłu, tzw. **pył zawieszony PM2.5**. Szacuje się, że z powodu długotrwałego narażenia na jego działanie **życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze o około 8 miesięcy**. W Polsce – **nawet o 10 miesięcy**, gdyż zanieczyszczenie w naszym kraju jest większe niż w pozostałych krajach UE. Co to oznacza?

JAKI WPŁYW MA SMOG NA NASZE ŻYCIE I ZDROWIE?

6000
liczba mieszkańców Mazowsza umierających co roku z powodu smogu

500 tys.
roczna liczba wizyt u specjalistów z powodu chorób spowodowanych smogiem

12 tys.
roczna liczba nowych hospitalizacji wynikających z problemów zdrowotnych będących konsekwencją zanieczyszczonego powietrza

35 mld złotych
łączna wartość rocznych kosztów zdrowotnych dla Mazowsza

KTO PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZŁY STAN POWIETRZA? – MY WSZYSCY. KTO MUSI PODJĄĆ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA? – MY WSZYSCY.

Dane prezentowane podczas Kongres Czystego Powietrza w Warszawie, w marcu 2023 r.

JAKIE SĄ SKUTKI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA?

zdrowotne:

- zanieczyszczenie powietrza wywołuje krótkotrwałe ostre objawy chorobowe, ale również choroby przewlekłe, często nieuleczalne, bezpośrednio zagrażające życiu lub skracające jego długość

przyroda:

- choroby zwierząt i roślin
- zmniejszenie różnorodności biologicznej

gospodarka:

- koszty opieki zdrowotnej
- zmniejszona produktywność pracowników
- zniszczenie infrastruktury

rolnictwo:

- zmniejszenie i straty plonów
- zakwaszenie gleb
- choroby roślin

atmosfera i klimat:

- zmiany klimatyczne
- kwaśne deszcze
- dziura ozonowa
- smog

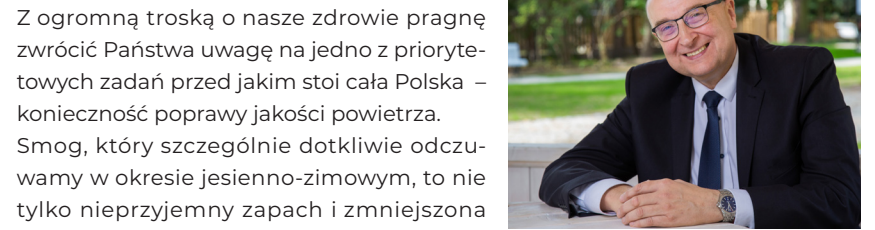
SMOG

To nienaturalne zjawisko atmosferyczne spowodowane nadmiernym zanieczyszczeniem powietrza, powstające przy bezwietrznej pogodzie i dużej wilgotności. Jego powstawaniu sprzyja ukształtowanie powierzchni (doliny) i zwarta zabudowa. Powietrze jest wtedy zamglone i miewa nieprzyjemny zapach. Szczególnie źle smog znoszą dzieci, seniorzy, alergicy i ludzie z chorobami układu oddechowego. Główną przyczyną smogu jest niska emisja. **NISKA EMISJA** to emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m. Zanieczyszczenia te pochodzą z sektora komunalno-bytowego (domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla i drewna odbywa się w nieefektywny sposób) oraz z transportu spalinowego.

PM2.5

1. Czy ja mogę dostać dofinansowanie do nowego ogrzewania domu?
2. Czy ja mogę dostać dofinansowanie do ocieplenia domu?
3. Czy ja mogę dostać dofinansowanie do instalacji fotowoltaicznej?
4. Kiedy i jak mogę złożyć wniosek o dotację w programie czyste powietrze?
5. Do kiedy muszę dokonać wymiany systemu grzewczego?
6. Jakże przepisy dotyczą mnie już teraz?
7. Co to jest audyt energetyczny i ile kosztuje?
8. Czy mogę otrzymać preferencyjny kredyt na sfinansowanie modernizacji energetycznej mojego domu?

Z ogromną troską o nasze zdrowie pragnę zwrócić Państwa uwagę na jedno z priorytetowych zadań przed jakim stoi cała Polska – konieczność poprawy jakości powietrza. Smog, który szczególnie dotkliwie odczuwamy w okresie jesienno-zimowym, to nie tylko nieprzyjemny zapach i zmniejszona widoczność. To przede wszystkim realne zagrożenie dla zdrowia. Długotrwałe narażenie na smog może prowadzić do poważnych problemów jak choroby układu oddechowego, sercowo-naczyniowego, a nawet nowotwory. Dzieci, osoby starsze oraz osoby z chorobami przewlekłymi są szczególnie narażone na jego szkodliwe działanie. Dlatego tak ważne jest, abyśmy wspólnie podjęli starania mające na celu poprawę jakości powietrza, którym oddychamy.

Józefów od lat prowadzi działania w celu zmniejszenia szkodliwej emisji. Już w 2018 decyzją Rady Miasta wprowadziliśmy gminny program dofinansowania do wymiany starych pieców, dzięki czemu z naszego miasta zniknęło 355 kopciuchów. Sukcesywnie likwidujemy również stare, nieekologiczne źródła ogrzewania w budynkach komunalnych – dzięki temu pozbyliśmy się kolejnych 84 kotłów. Straż Miejska kontroluje zawartość pieców i rodzaj oraz jakość paliw używanych przez mieszkańców do ogrzewania domów. Przeprowadziliśmy również monitoring dymu wydobywający się z józefowskich kominów za pomocą dronów. Prowadzimy szereg działań informacyjnych – komunikacyjnych, a przy realizacji nowych miejskich inwestycji stawiamy na efektywność energetyczną i rozwiązania ekologiczne. W obiektach użyteczności publicznej montujemy panele fotowoltaiczne i pompy ciepła.

W 2021 r. uruchomiliśmy w naszym urzędzie Punkt Konsultacyjny rządowego Programu „Czyste powietrze”. Program to kolejne dostępne dla naszych mieszkańców narzędzie, które daje możliwość dofinansowania wymiany źródeł ciepła i poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Ten rządowy program można łączyć z dotacjami miejskimi co pozwala na pokrycie nawet 100% wydatków na wymianę kopciucha. Efekty naszych działań są już widoczne. Czujniki jakości powietrza zamontowane w kilku miejscach miasta z roku na rok wskazują coraz lepsze wartości. W okresie zimowym wciąż zdarzają się „dni smogowe”, kiedy wartości szkodliwych substancji w powietrzu są znacznie przekroczone, ale w porównaniu z sytuacją sprzed kilku lat – to zjawisko występuje coraz rzadziej. Nie ustajemy w działaniach, a mieszkańców serdecznie zachęcamy do korzystania z benefitów Programu czyste Powietrze. Dzięki wspólnym wysiłkom możemy stworzyć zdrowsze środowisko dla nas i naszych rodzin.

Gmina Józefów

liczba mieszkańców
19 82

liczba złożonych wniosków o dotacje (2018–2023)
542 (program gminnego dofinansowania)
218 (program Czyste Powietrze)

liczba zlikwidowanych kopciuchów
355 (program gminnego dofinansowania)
84 (z budżetu miasta)

wartość dotacji
1 840 731 zł (program gminnego dofinansowania)
2 307 827 zł (program Czyste Powietrze)

Program czyste powietrze

Dla kogo?

Dla właścicieli i współwłaścicieli jednorodzinnych domów mieszkalnych lub lokali mieszkalnych wydzielonych w budynkach jednorodzinnych posiadających wyodrębnioną księgę wieczystą.

Na co?

wymianę kopciucha, czyli nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe na nowy efektywny i ekologiczny kocioł

modernizację instalacji grzewczej

ocieplenie budynku

wymianę okien i drzwi

zakup rekuperacji, czyli wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła

montaż instalacji PV, czyli instalacji fotowoltaicznej (paneli słonecznych)

Programy i uchwały dot. ochrony powietrza

od 11 XI 2017
można montować tylko kotły spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu

od 1 I 2023
zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012
zakaz eksploatacji kotłów na paliwa stałe (w tym biomase) w nowo budowanych budynkach, dla których wniosek o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zostały złożone po dniu 1 stycznia 2023 r., jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora, na której znajduje się instalacja,
zakaz używania kominków, które nie spełniają wymogów ekoprojektu lub nie są wyposażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie

od 14 VI 2024
Nowe zasady w Programie Czyste Powietrze
wybór pomp ciepła, ekologicznych kotłów na biomasę oraz instalacji fotowoltaicznych tylko z Rządowej Listy zielonych materiałów (ZUM),
obowiązkowy audyt energetyczny – 1200 PLN w 100% pokrywany ze środków publicznych
wprowadzenie terminu składania wniosków w programie „Czyste powietrze” – koniec 2027 roku

na Mazowszu
obowiązuje **Uchwała antysmogowa**, znowelizowana 14 maja 2022 r.

„Program Ochrony Powietrza”
znowelizowany 21 listopada 2023 r.

„Program Czyste Powietrze”

od 1 VII 2018
zakaz spalania w kotłach, piecach i kominkach:
mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem
węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem
węgla kamiennego w postaci sympkiej o uziarnieniu 0–3 mm
paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna)

od 21 XI 2023
Uchwała nr 204/23 z 21 listopada 2023 roku ws. aktualizacji Programu Ochrony Powietrza
Ekodoradca w każdej gminie
Analiza ubóstwa energetycznego w gminie
Zwiększenie powierzchni zieleni w gminach miejskich
Zwiększenie liczby kontroli przestrzegania Uchwały antysmogowej

od 1 I 2028
zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012,
w granicach administracyjnych naszej gminy nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
Od powyższej zasady obowiązują dwa wyjątki:
kotły na węgiel, spełniające wymogi ekoprojektu i uruchomione przed 1 czerwca 2022 r., mogą być eksploatowane do końca ich żywotności,
użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności, jeśli zostały zainstalowane przed 11 listopada 2017 r.

Czyste powietrze

największy program rządowy dla Ciebie

do **136 200 PLN**
bezzwrotnej dotacji!

Gmina
JÓZEFÓW